

Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
Nr. 09.2.1-ESFA-V-726-03-0001
„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“

PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO EVANGELIKŲ LIUTERONŲ TIKYBOS BENDROSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REKOMENDACIJŲ PROJEKTAS

Įgyvendinimo rekomendacijų projektą rengė

kun.Karolis Skausmenis

Turinys

1. Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijos.....	1
2. Kaip ugdyti aukštesnius pasiekimus.....	2
3. Tarpdalykinių temų integravimas. Dalykų dermė.....	2
4. Kalbinių gebėjimų ugdymas per dalyko pamokas.....	4
5. Siūlymai mokytojų nuožiūra skirstomų 30 procentų pamokų.....	4
6. Veiklų planavimo ir kompetencijų ugdymo pavyzdžiai.....	5
7. Skaitmeninės mokymo priemonės, skirtos BP įgyvendinti.....	21
8. Literatūros ir šaltinių sąrašas.....	23
9. Užduočių ar mokinių darbų, iliustruojančių pasiekimų lygius, pavyzdžiai.....	23

1. Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijos.

Atnaujinta evangelikų liuteronų tikybos programa sudaryta ir papildyta remiantis teologiniu, filosofiniu, moraliniu, krikščionišku, bendražmogiškuoju aspektais. Atnaujinti ir labiau apibrėžti evangelikų liuteronų tikybos programos paskirtis, tikslai, uždaviniai. Išskirtas kompetencijų ugdymas dalyku bei kaip šios kompetencijos ugdomos evangelikų liuteronų tikybos pamokose.

Atnaujintose evangelikų liuteronų tikybos programose yra išskirtos penkios pažinimų sritys - Šventojo Rašto pažinimas, Tikėjimo turinio pažinimas, Bažnyčia ir liturgija, Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas, Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis. Šios pažintinės sritys ir temų išskleidimas yra labai aiškus ir detalus. Kiekvienos temos pateikime yra keliami tiek probleminiai klausimai, tiek aktualizuojama kiekviena tema, susiejant ją su asmeniniu, bendruomeniniu, krikščionišku gyvenimu. Taip pat atnaujintos programos temos orientuotos į asmeninę patirtį, išgyvenimus, dialogą, patyriminį, įtraukųjį, projektinį, kūrybinį mokymąsi. Atnaujintose programose, siekiant mokinio mokymosi pažangos, pamokų temų ir veiklų metu yra skiriamas dėmesys aktyviam, savarankiškam, judriam, iniciatyviam, interaktyviam, įvairių galimybių veikti mokymuisi ir kt.

Atnaujinta evangelikų liuteronų tikybos programa pateikia visiškai naujai, su nauja struktūra, metodais, temomis, nuorodomis, rekomendacijomis ir pan. Atnaujintos evangelikų liuteronų tikybos programos turinys ir struktūra nepaneigia ankstesnės evangelikų liuteronų tikybos programos aprašymų. Todėl ankstesnioji evangelikų liuteronų tikybos programa gali būti pasitelkiama, kaip papildoma metodinė, informacinė medžiaga, naujajai aiškintis ar dėstyti.

2. Kaip ugdyti aukštesnius pasiekimus.

Bendra per išvardintus bruožus formuojama edukacinio proceso kryptis:

- Pozityvi nuostata, palanki psichologinė terpė;
- Mokinio individualumo pripažinimas, jo poreikių pažinimas;
- Kognityvinių ir emocinių aspektų dermė;
- Daugialypis intelektas (mokymasis visais pojūčiais);
- Kūrybiškumas;
- Vizualumas.

Metodai:

- Žaidimai;
- Tyrinėjimas;
- Integruotos veiklos;
- Grupiniai projektai;
- Klausimai – atviro tipo, diskusiniai.

Priemonės:

- klasės aplinka (baldų mobilumas);
- nemokyklinės erdvės (bažnyčia, muziejus, piligrimystės vietos, kitos viešos erdvės)
- gamta (kiemas, parkas, miškas);
- mobilieji įrenginiai;
- video įrašai.

Grižtamasis ryšys, vertinimas, įsivertinimas:

- tikslų išsikėlimas, suvokimas ir rezultatų refleksija;
- nuolatinis įsivertinimas;
- individuali mokytojo pagalba mokiniui;
- mokinių vieno kitam pagalba;
- tėvų įtraukimas.

Ugdymosi sunkumus patiria mokiniai, kurie keičia pasirenkamą dorinio ugdymo dalyką (etiką/tikybą) ir dėl to iškyla nuoseklaus mokymosi iššūkių.

3. Tarpdalykinių temų integravimas. Dalykų dermė.

Atnaujinant tikybą, etikos programas tarpdalykinė integracija įgyvendinama šiais būdais:

- Tikybos, etikos dalykų programos atnaujintos šiuolaikiniam gyvenimui svarbių gebėjimų ugdymui reikalingu turiniu, pavyzdžiui, medijų ir skaitmeninio raštingumo, pilietiškumo, kultūrinio raštingumo, sveikatos raštingumo, žmogaus saugos ir kt.
- Programų rengėjai numatė galimus tarpdalykinius ryšius, juos prasmingai atskleidė nagrinėdami siūlomas tarpdalykines temas: **asmens galios** (idealai; prasmės siekis; idėjos, asmenybės); **kultūrinis identitetas ir bendruomeniškumas** (kultūros paveldas; gimtoji kalba; etninė kultūra, kultūrinė įvairovė, kultūros raida, tradicijos gyvybingumas, istorinė savimonė; tautos, pilietinės visuomenės savikūra); **darnus vystymasis** (sveika gyvensena; lygios galimybės; taikios ir įtraukios bendruomenės ir kt.). Išvardytos temos yra parinktos atsižvelgiant į jaunam žmogui aktualius klausimus: santykis su pačiu savimi, prasmės siekis, tautos ir valstybės praeitis, dabartis ir ateitis, globalaus pasaulio keliama ekologiniai, socialiniai iššūkiai.

- Tarpdalykinė integracija galima teminiu pagrindu, ugdant tam tikrus gebėjimus ar jų grupes arba organizuojant bendras veiklas. Prasmingai atskleidus socialinių, humanitarinių mokslų tarpusavio sąsajas ir sąsajas su kitais dalykais skatinamas mokinių kritinis mąstymas ir kūrybiškumas.

Dalykų dermė. Šioje bendrojo ugdymo programoje numatytas ugdymo turinys ir ugdymo pasiekimai per visus koncentrus dera su daile, muzika, istorija, lietuvių kalba, gamtos mokslais, socialinio, pilietinio ugdymo dalykais. Konkrečiau šią dermę su atskirais dalykais galima išreikšti tokia lentele:

Pasiekimai	Dalykų dermė
A. Šventojo Rašto pažinimas A1. Suvokia Šventąjį Raštą kaip Dievo Žodį. A2. Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.	Lietuvių kalba, Dailė, Istorija, Socialinis, emocinis ugdymas, informacinės technologijos, Pasaulio pažinimas.
B. Tikėjimo turinio pažinimas B1. Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu. B2. Apibūdina Dievo vedimą žmogaus gyvenime.	Lietuvių kalba, Istorija, Socialinis, emocinis ugdymas, Dailė, Muzika, informacinės technologijos, Etika, Etninė kultūra, Pasaulio pažinimas, Gamtos-biologijos mokslai, Sveikatos ugdymas.
C. Bažnyčia ir liturgija C1. Paaikškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime. C2. Apibūdina liturgiją ir aktyviai dalyvauja liturgijoje.	Lietuvių kalba, Istorija, Socialinis, emocinis ugdymas, Dailė, Muzika, informacinės technologijos, Etika, Etninė kultūra, Pasaulio pažinimas.
D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas D1. Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.	Pilietiškumo ugdymas, Lietuvių kalba, Istorija, Socialinis, emocinis ugdymas, Dailė, Muzika, informacinės technologijos, Etika, Etninė kultūra, Pasaulio pažinimas, Gamtos-biologijos mokslai, Sveikatos ugdymas, Užsienio kalbos.
E. Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis E1. Analizuoja žmogaus santykį su savimi, kitu žmogumi, Dievu ir pasauliu.	Lietuvių kalba, Istorija, Socialinis, emocinis ugdymas, Dailė, Muzika, informacinės technologijos, Etika, Etninė kultūra, Pasaulio pažinimas, Gamtos-biologijos mokslai, Sveikatos ugdymas, Užsienio kalbos.

4. Kalbinių gebėjimų ugdymas per dalyko pamokas.

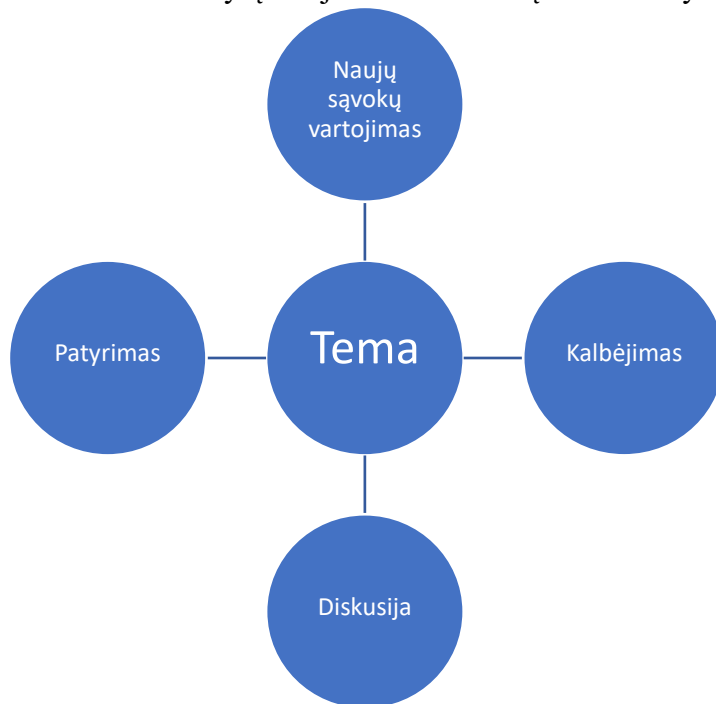
Įgyvendinant evangelikų liuteronų tikybos bendrąją programą siūloma naudoti šį grafiškai pavaizduotą integruotą dalyko ir kalbos mokymo būdą. Integruotas dalyko ir kalbos mokymas siekia svarbiausio tikslo – bendrųjų ir esminių dalykinių kompetencijų ugdymo, iš kurių – dalyko mokymas(is) yra pagrindinis, o kalbos mokymas(is) tarnauja gilesniam dalyko kompetencijų ugdymui.

Integruotose kalbos mokymosi edukacinėse veiklose būtina taikyti:

1. sakytinės kalbos komunikavimą;
2. diskusiją;
3. sieti informaciją su jau turimomis patirtimis.

Šias veiklas ir kryptis atitinkantis turinys yra pristatytas evangelikų liuteronų tikybos bendrojo ir pagrindinio ugdymo programose. Jose išryškintos ir naujos sąvokos, dalykui tinkanti terminologija, kurios besimokant integraciniu metodu praturtės mokinių kalbinis žodynas, o kartu prasiplės ir dalyko žinios.

Rekomenduojama evangelikų liuteronų tikybos pamokose **vesti terminų žodynėlį**, kuriame mokiniai užsirašytų naujus žodžius ir sąvokas. Dalyko suvokimui reikalingas ir susipažinimas su

sąvokomis, pavadinimais, terminais.

5. Siūlymai mokytojų nuožiūra skirstomų 30 procentų pamokų.

Atnaujintoje evangelikų liuteronų tikybos programoje pateikiamas mokymosi turinys sudaro 70% pilno turinio. Likusią turinio dalį mokytojai atskleidžia, eidami į nurodyto turinio gylį, taikydami daugiau detalių, daugiau akcentuodami, pagal poreikį ir situaciją, vieną ar kitą temą, tam pasirinkdami įvairius įmanomus būdus (projektinės užduotys, pažintinės ekskursijos, diskusijos, renginiai, pokalbiai ir pan.).

Rekomenduojama 30 proc. mokymosi turinio planuoti atsižvelgiant į liturginius laikotarpius, šventes, Bažnyčios įvykius, vietos bendruomenės ar parapijos veiklą, mokinio, klasės ar mokyklos kylančius poreikius ir iššūkius.

Esant poreikiui ir galimybėms, rekomenduojama susitarti su vietos parapijos kunigu, parapijiečiais, kitais bendruomenės žmonėmis. Gyvas pasakojimas-pokalbis, diskusija iš praeities (siejant su

dabartimi ir žvelgiant į ateitį), rūpimomis temomis, problemomis, iššūkiais, kt., ar tiesiog tų žmonių, jų šeimų asmeninės istorijos, tikėjimo, krikščioniški liudijimai gali tapti pavyzdžiais geresniam kompetencijų įsisavinimui.

Rekomenduojama susitarus aplankyti kitų krikščioniškų konfesijų bažnyčias, jose vykstančias pamaldas, susitikti su šių bažnyčių bendruomenėmis, susipažinti su jais, jų istorija, atrasti bendras veiklas, temas, kurios padėtų vieni kitus suprasti, priimti, drauge veikti ir pan. Taip pat rekomenduojama ir kitos pažintinės, edukacinės ekskursijos, kurios padėtų visiškai/pilnai išdėstyti atnaujintų evangelikų liuteronų tikybos programos temas ir padėtų gilesniam mokinių ugdymo gilinimui.

6. Veiklų planavimo ir kompetencijų ugdymo pavyzdžiai.

A ir B pasiekimų sritys

Pasiekimo sritis :A. Šventojo Rašto pažinimas Pasiekimas: A2. Nagrinėja Biblijos pasakojimą. Pasiekimo sritis: B. Tikėjimo turinio pažinimas Pasiekimas B1. Apmąsto trivienio Dievo apreiškimą Šventajame Rašte		
1-2 KLASĖS		
TEMA: Dievas-Kūrėjas Kaip Dievas sukūrė pasaulį? (1-2 val.) Pirmųjų žmonių sukūrimas. (1-2 val.)		
Pasiekimų lygiai	Rekomenduojamos veiklos	Kompetencijų ugdymas
A2.1. Išklauso ir pasako Šventojo Rašto ištraukos momentus. A2.2. Perskaito Šventojo Rašto tekstą ir bando atpasakoti skaitytą tekstą. A2.3. Įvardija pamokančius Šventojo Rašto tekstų aspektus. A2.4. Kūrybiškai pristato klasės draugams perskaitytas Šventojo Rašto ištraukas. B1.1. Pasako, jog Dievas sukūrė pasaulį ir žmogų. B1.2. Skiria Dievo ir žmogaus kūrinis.	Šventojo Rašto skaitymas, susipažinimas su Pasaulio ir žmogaus sukūrimu. Pokalbis-diskusija kas yra Kūrėjas, o kas yra kūrinys. Dievas-Kūrėjas, žmogus-kūrėjas. Kuo tai panašu, kuo skiriasi? Darbas grupėse. Sugrupuoja paveikslėlius, kas ką sukūrė Aptaria pateiktus pavyzdžius ir įvardija gyvų ir negyvų kūrinų skirtumus.	Pažinimo kompetencija - per Šventojo Rašto skaitymą, pokalbį, diskusiją, įgyja naujų žinių, pokalbio, diskusijos, susitikimo-užsiėmimo metu į keliamus ir rūpimus klausimus ieško atsakymų Šventajame Rašte. Socialinė-emocinė, sveikos gyvensenos kompetencija – įdėmiai klausydamasis, atlikdamas individualiai, grupėje, užduotis, mokosi teigiamai su kitais elgtis, dirbti ir žaisti. Komunikavimo kompetencija – mokosi teigiamai, tinkamai bendrauti, elgtis vieni su kitais, perduoti informaciją.

<i>B1.3. Apibūdina, jog Dievas yra visa ko Kūrėjas, bei kodėl suteikė žmogui gyvybę.</i> <i>B1.4. Vaizdžiai perteikia draugams Šventojo Rašto istorijas apie pasaulio ir žmogaus sukūrimą.</i>	<i>Žaidimas: Kas yra Dievo kūrinys, o ką sukūrė žmogus?</i> <i>Kūrybinė užduotis: iš įvairių medžiagų sukuria, nupiešia, iškarpo, (sukonstruoja iš lego kaladėlių) daiktą, gyvūną, žmogų, pasaulį, gaublį ir pan. Palygina su Dievo kūriniais, savo darbus pristato, aptaria kaip sekasi atlikti darbus, ko išmoko ir pan.</i>	<i>Kūrybiškumo kompetencija – pasiūlytu/pasirinktu būdu pristato savo atliktos užduoties, darbo rezultatus pristato klasės/grupės draugams, įsivertina savo kūrybos rezultatus pagal nu(si)matytą (-us) kriterijus (-jus).</i>
Informaciniai šaltiniai ir galimybės ugdyti kitose aplinkose		
<i>Šventasis Raštas. Biblija vaikams. 100 Biblijos pasakojimų, kt.</i> <i>Pamoka (pamokos) gali vykti klasėje, lauke, suorganizuoti ir/ar sudalyvauti edukacinėse dirbtuvėse-užsiėmimuose, aplankyti ar pasikviesti žmogų, dalininką, medžio drožėją ir pan.</i>		
Tarpdalykiniai ryšiai		
<i>Pasaulio pažinimas</i> <i>Dailė</i> <i>Lietuvių kalba</i> <i>Muzika</i> <i>Socialinis, emocinis ugdymas</i>		

Ilgalaičių planų pavyzdžiai:

ILGALAIKIS PLANAS

1–2 klasės

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS vieniams ir dvejiems metams	VERTINIMAS	PASTABOS
1.	Ko mokysimės šiais metais? Mokiniai supažindinami su evangelikų liuteronų tikybos programa, 1–2 klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1 (2)		
2.	26.1. Šventojo Rašto pažinimas 26.1.1. Šventasis Raštas – Dievo žodis. Mokiniai aptaria, jog Šventasis Raštas	7 (14)		

	yra Dievo žodis, ir tai yra išskirtinė knyga. Šventasis Raštas – tikras Dievo žodis (Turinio svarbumas, išskirtinumas, aktualumas). Dievas mus mokina per Dievo žodį. (2 Tim 3,16 –17). 26.1.2. Šventojo Rašto pasakojimai. Mokiniai atpasakoja skaitytus Šventojo Rašto tekstus, pasako, ką suprato ir išmoko iš kiekvieno Šventojo Rašto teksto. Kas yra Dievas? (Pr 1,1; Išėjimo 20,1; Mt 3, 16–17; Dievas Šventajame Rašte). Kaip Dievas sukūrė pasaulį? (Pr 1, 1–25. Dievas–Kūrėjas).			
3.	26.2. Tikėjimo turinio pažinimo mokymosi turinys: 26.2.1. Dievas – Kūrėjas. Mokiniai susipažįsta su žmogaus sukūrimo istorija. Dievas sukūrė žmogų, suteikė gyvybę, davė gabumus ir įpareigojimus. Apibūdina tikinčio žmogaus kuriamą santykį su Dievu. Pirmųjų žmonių sukūrimas (Pr 1,26–29. Žmogus – Dievo kūrinys). Nuodėmė. Išsiuntimas iš Rojaus (Pr 2,15 –17; Pr 26.2.2. Dievo vedimas. Kuo esame panašūs ir kuo skiriamės nuo kitų Dievo kūrinių? (Pr 2,7–9.15–17; Ps 139,13– 16. Esame Dievo kūriniai, unikalūs, tarpusavyje susiję). Dievas nori, jog žmonės būtų geresni (1Pt 3, 8–17. Meilė, gailestingumas, vienybė, geras elgesys Kristuje). 23.2.2. Dievo vedimas. Mokiniai aiškinasi, kaip Dievas vedą žmogų gyvenime. Aptaria, kad Dievas nori, jog žmonės gyventų dorai ir pasitikėtų Dievu. Dievo kvietimas sekti Jį (M 4,19–20; Mt 9, ; Mt 11,28). Dievo Sandora su žmonėmis (Pr 9, 8–17; Jer 31,31–34). Dievas laimina žmones, kurie Juo tiki, pasitiki, myli visa širdimi ir vykdo visus Jo paliepimus (Pr 12,1–2; Sk 6,22–27; Ef 1,3; Jok 1,12). Dievas rūpinasi savo tauta (Pakartoto Įstatymo 14,2; Jer 31,1–6; 1Pt 2,9–10).	5 (10)		
4.	26.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys: 26.3.1. Bažnyčios svarba. Mokiniai aiškinasi Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime. Suprasdami, kad išpažįsta evangelikų liuteronų tikėjimą, pasakoja,	5 (10)		

	dėl ko reikia dalyvauti Bažnyčios gyvenime. Bažnyčia – Dievo namai (Krikščioniškos giesmės 205,1–2). Dievo kvietimas ateiti į Bažnyčią (Kun. Sekmadienis. Šventa diena. Dievas kviečia susitikti Jo namuose). 26.3.2.Liturgija. Bažnytinės šventės. Mokiniai susipažįsta su liturgija ir aktyviai joje dalyvauja. Aiškinasi, kodėl bažnyčioje reikia elgtis tinkamai ir mokinas suprasti, ką ir kaip daryti pamaldų metu. Pamaldos Bažnyčioje (Dievo surinkimas, Dievo žodis, Sakramentai, išganymas). Bažnytinės šventės: Adventas, Kalėdos (Kristaus gimimo laukimas, Kristaus gimimo aplinkybės) Gavėnia, Didžioji savaitė, Velykos (Kristus kentėjo, mirė, prisikėlė. Šv. Velykų šventės prasmė ir šventimas).			
5.	26.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys: 26.4.1. Gėris ir blogis. Klausydamiesi Šventojo Rašto istorijas aiškinasi, kad Dievas mato žmogų visur ir visada, todėl žmogus turi elgtis tinkamai ir atsakingai. Dievas padeda suprasti, kas yra gera, o kas bloga (Rom 12,9–21). Dievas mus visus pažįsta, žino viską, net ką galvojame (Ps 139, 1–12. 17–18.23–24). Dievas nori ir gali mums padėti būti geresniems (Mt 7, 24–27).	4 (8)		
6.	26.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys: 26.5.1. Sąžinė. Aiškinasi, kas yra sąžinė. Įsiklausydami į sąžinės balsą, mokosi įsiklausyti į save, susikaupti maldai ir maldoje pabūti su Dievu. Mokosi branginti tarpusavio bendravimą ir vertinti ryšį su šeimos nariais, giminaičiais, draugais. Dėl ko yra svarbu išsakyti Dievui savo prašymus, padėką, kas neduoda ramybės? (Mt 6,6.9–15; Mk 11, 24–25; Jok 5,13–16). Kodėl reikia stengtis klausytis, suprasti ir gerbti kitus žmones? (Mt 25, 35 – 40.44–45; Ef 4, 25–32).	4 (8)		

	Ar visuomet privalau elgtis sąžiningai? (Lk 6, 30–31.36–38.45).			
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1 (2)		
8.	Rezervinis laikas 30 %	8 (16)		
	Viso:	35 (70)		

3–4 klasės

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS vieniams ir metams dvejiems
1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, 3–4 klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1 (2)
2.	27.1. Švento Rašto mokymosi turinys: 27.1.1. Šv. Rašto užrašymo istorija. Aiškinasi, kaip Dievo žodis buvo perduodamas iki Šv. Rašto užrašymo; kaip Šv. Raštas išliko iki mūsų dienų. Kas parašė Šventąjį Raštą? (Dievo įkvėpti žmonės). Kaip Šventasis Raštas atkeliavo iki mūsų laikų? (Sakytinė ir rašytinė kalba). Kaip buvo rašomas Šventasis Raštas? (Šventojo Rašto užrašymo būdai). Evangelija – Geroji Naujiena (kokia yra Geroji Naujiena? Evangelija, evangelistai). 27.1.2. ST pasakojimai. Skaitydami pateikiamą Šventojo Rašto tekstą, mokosi jį analizuoti ir palyginti su pateiktu Šventojo Rašto vaizdu. Dovydas – Beatliejaus piemuo. Dovydo giesmės (Dovydo pašaukimas. Psalmės). Saliamono išmintis. Saliamono patarlės (Saliamonas, išmintis, vertybės, Patarlių knyga). Dievo pranašai – Danielius, Elisas, Amosas, Jeremijas (Pašaukimas, pranašas Biblijoje, televizijos / žiniasklaidos „pranašai“).	7 (14)
3.	27.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys: 27.2.1. Tikėjimo svarba. Aiškinasi, kodėl tikėjimas labai svarbus kiekvieno žmogaus gyvenime. Aiškinasi, koks svarbus yra ryšys tarp žmonių, kadangi jie yra ne tik panašūs, bet ir gana skirtingi. Jonas Krikštytojas – Dievo pasiuntinys (Lk 1, 57–66; Mk 1,1–8; Jn 1, 19–28). Jėzaus atėjimas į žemę. (Mt 1, 18–24; Gal 4, 4; Rom 8, 3; Fil 2, 6–8). Jėzus – Dievo Sūnus. (Jn 1, 18; Lk 3, 21–22; Mk 1, 9-11) Jėzaus vaikystė (Mt 1,18–2,23; Lk 2, 1–38); Marija, Juozapas, Beatliejus, piemenys, Išminčiai iš Rytų šalies, Erodas, bėgimas į Egiptą, sugrįžimas į Nazaretą). 24.2.2. Dievas yra mano draugas. Svarsto, kaip žmogus gali būti Dievo draugu ir koks turi būti tarpusavio elgesys.	5 (10)

	Šėtono pagundos. Jėzus nugali (Mt 4, 1–11; Mk 1, 12–13; Lk 4,1–13). Jėzaus mokiniai (Mt 4,18–22; Mk 1, 16–20; Lk 5,1–11). Jėzus ir vaikai (Mt 19,13–15; Mk 10, 13–16; Lk 9, 47; Lk 18, 15–17). Kas didžiausias iš žmonių (Mt 18, 1–5; Mk 9, 33–37; Lk 9, 46–48).	
4.	27.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys: 27.3.1. Tikinčiųjų bendruomenė. Aiškinasi apie bažnyčią kaip tikinčiųjų bendruomenę. Ieško galimybių dalyvauti Bažnyčios gyvenime. Bažnyčia – tikinčiųjų bendruomenė (Ef 2, 19–22; Apd 2, 42–47). Ką krikščionys veikia susirinkę Bažnyčioje? (Dievo žodžio skelbimas, malda, giesmė, Sakramentai, tikėjimo išpažinimas ir t. t.) Dėl ko sekmadienis? (Dievas ilsėjosi septintą dieną, trečias Dievo įsakymas.) 27.3.2. Pamaldos. Bažnytinės šventės. Aptaria bažnytines šventes ir apibūdina jas kaip liturginių metų laiko dalis. Pagarbus elgesys pamaldų metu (susikaupimas, rimtis, pagarba, atsakingumas ir kt.). Kas vyksta pamaldų metu? (Pagrindiniai pamaldų momentai.) Bažnytinės šventės: Advento ir Kalėdų laiko įvykiai (Kristaus laukimas, gimimas, Jėzaus vardo diena, Trys Išminčiai) Kaip dera ir nedera elgtis Gavėnios laiku. Velykų laiko įvykiai Jėzaus laikais (Jėzaus malda, įžengimas į Jeruzalę, Jėzaus suėmimas, nukryžiuojimas, prisikėlimas).	5(10)
5.	27.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys: 27.4.1. Pašaukimas. Aiškinasi, kaip Dievas būna šalia kiekvieno žmogaus. Aptaria, kokiam gyvenimui Dievas kviečia žmogų. Įvertina Jėzaus palyginimų reikšmę savo gyvenimui. Dievas visada yra su žmogumi (Jeremijo 1, 4–10,17–19). Kristus kalba ir moko palyginimais (Kristaus palyginimai, žmogaus palyginimai ir jų skirtumai).	4(8)
6.	27.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys: 27.5.1. Bendrystės džiaugsmas. Mokydamiesi pasirinkti, kas yra gera, ir vengti blogio, tinkamai ir atsakingai elgtis. Mokosi susikoncentruoti įvairiose (kartais netgi pavojingose) situacijose. Brangindami bendravimo džiaugsmą, mokosi spręsti bendravimo problemas. Tarpusavio bendravimo džiaugsmas (bendravime kylančios problemos, bendravimo taisyklės, bendravimo džiaugsmą suteikiantys pavyzdžiai).	4 (8)

	Rinktis, kas yra gera, vengti blogio (gėrio ar blogio pasirinkimas, pasirinkimų pasekmės, krikščioniška pagalba suklydusiam artimui, pamatyti gerus pavyzdžius gyvenime).	
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1(2)
8.	Rezervinis laikas 30 %	8 (16)
	Viso:	35 (70)

5 klasė

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS
1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, 5 klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1
2.	28.1. Šventojo Rašto mokymosi turinys: 28.1.1 Šv. Raštas: Senasis Testamentas (ST) ir Naujasis Testamentas (NT). Susipažįsta su Senuoju Testamentu ir Naujuoju Testamentu. Šventasis Raštas – 2 dalys (Senasis Testamentas, Naujasis Testamentas). Šventajame Rašte apreiškiama Dievo valia, Jo nurodymai žmonėms ir išganymo planas. 28.1.2. ST tekstai: Mozė. Pagal nuorodą ieško teksto Šventajame Rašte, jį analizuoja, mokosi perteikti siužetą, dalyvius, jų bruožus, lygina su gyvenimu. Mozė – Dievo išrinktasis. (Išėjimo 3, 10–15; Išėjimo 4, 10–17). Mozės gyvenimas (Išėjimo 2–4 skyriai).	7
3.	28.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys: 28.2.1. Tikėjimo reikšmė. Svarsto, kodėl žmonės tiki Dievu. Ieško tikėjimo prasmės žmogaus asmeniniame gyvenime. Dievas rūpinasi žmogumi (Ps 139, 14; Ps 145, 14–19; 1Pt 5,7 Pakartoto Įstatymo 8, 3–4). Kai suklydau – galiu grįžti pas Dievą (Lk 15, 11–32). 28.2.2. Jėzus – Mokytojas. Šventajame Rašte ieško atsakymų, kodėl Dievas iš žmogaus laukia gėrio. Kaip atsispirti neigiamiems dalykams. Jėzus veda mane (Ps 23, Jn 10, 11–18). Jėzus – Mokytojas (Lk 5,5; Lk 8, 24).	6
4.	28.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys: 28.3.1. Sekmadienis – ypatinga diena. Aiškinasi sekmadienių reikšmę, kodėl sekmadieniais taip svarbu eiti į Bažnyčią ir aktyviai dalyvauti Bažnyčios gyvenime. Bažnyčios kalendorius – kas tai? (bažnytinių švenčių kalendorius, kuo jis skiriasi ir kuo panašus į pasaulietinį kalendorių.) Kada Bažnyčia pradeda naujus bažnytinius metus? (Bažnyčios liturginiai metai, pasaulietiniai metai.) 28.3.2. Tikėjimo išpažinimas. Aiškinasi liturgijos veiksmus bažnyčioje, kas vyksta jos metu.	6

	Tikėjimo išpažinimas (Apaštališkasis tikėjimo išpažinimas, ką tikime išpažįstame, ko mokome). Bažnytinės šventės: Trys Išminčiai, Pelenų trečiadienis, Gavėnia, Prisikėlimas, Dangun žengimas, Šventosios Dvasios atsiuntimas(Sekminės).	
5.	28.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys: 28.4.1. Gundymas ir išbandymas. Analizuoja, koks turi būti krikščioniškas gyvenimas. Aiškinasi, kas trukdo gyventi krikščioniškai, kaip pašalinti trikdžius. Gundymas ir išbandymas (gundymas – viliojimas į nuodėmę, išbandymas – tikėjimo patikrinimas (Pr 22, 1, Jok 1,12–13). Mes dalijamės gautomis dovanomis (išmintingai tvarkytis su Dievo dovanomis, iš meilės dalintis su kitais). Liuteronybė – kas tai? (241–242 p.)	4
6.	28.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys: 28.5.1. Aleidimas. Aiškinasi apie pagalbos teikimą žmonėms, kuriuos pažįsta. Analizuodami žmogaus klaidų pasekmes, aiškinasi, kodėl svarbu susilaikyti nuo negražių žodžių, netinkamų poelgių. Atleidimas: gaunamas, suteikiamas (Dievo atleidimas, žmogaus atleidimas (Mt 6, 14–15; Lk 23,34). Tikėjimas ir geri darbai (geri darbai parodo, kad mūsų tikėjimas gyvas (Ef 2,8–10; Lk 17,10; Gal 5, 22–26; Jok 2,17–23). Liuteronybė – kas tai? (230–233 p.)	4
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1
8.	Rezervinis laikas 30 %	8
	Viso:	37

6 klasė

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS
1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, 6 klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1
2.	29.1.Šventojo Rašto mokymosi turinys: 29.1.1. Šv. Rašto sandara. Aiškinasi kiek knygų sudaro ST, kiek knygų sudaro NT, kokia yra jų struktūra, žanrai. Senasis Testamentas (39), Naujasis Testamentas (27), Šventasis Raštas (66). ST – rodo į Kristų, NT – apreiškia Kristų (gimimas Beatliejuje Mch 5,1–3 Mt 2,1–6). Liuteronybė. Kas tai? (261 .) 29.1.2. ST tekstai: Išėjimas iš Egipto. Pagal nuorodą mokosi surasti tekstą Šventajame Rašte, papasakoja siužetą, dalyvius, jų bruožus, lygina su gyvenimu. Išėjimas iš Egipto (Išėjimo 12, 40–42; Išėjimo 12, 50–51; Išėjimo 13, 17–14,30). 10 Dievo įsakymų (Išėjimo 20,1–17).	7
3.	29.2. Tikėjimo turinio mokymo(si) turinys: 29.2.1. Esu Dievui svarbus. Svarsto, kodėl žmonės tiki Dievu. Plėtoja tikėjimo reikšmę žmogaus asmeniniame gyvenime.	6

	Dievas padeda gyvenimo audrose (Mt 8, 23–27; Mk 4,35–41; Lk 8, 22–25). Kiekvienas esame Dievui svarbus žmogus (Iz 43, 1 – 7; Mt 10, 26 – 32; Mt 11, 25 – 30). 29.2.2. Jėzus - Ganytojas. Remdamasis Šventuoju Raštu mokosi argumentuoti, kodėl Dievas iš žmogaus laukia gėrio, kaip atsispirti neigiamiems dalykams. Jėzus Kristus – Ganytojas, surenkantis visus į kaimenę (Ps 23; Jn 10, 1 – 18). Jėzus suranda paklydusį, atleidžia, guodžia ir stiprina jį (Mt 18, 12–14; Lk 15, 1–7, Lk 15, 8– 10).	
4.	29.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymo(si) turinys: 29.3.1. Gyvenimas bažnyčioje. Mokosi argumentuoti sekmadienių reikšmę, apibūdinti, kodėl sekmadieniais taip svarbu eiti į Bažnyčią ir aktyviai dalyvauti Bažnyčios gyvenime. Bažnyčios gyvenimas – tai ne tik pamaldos? (Krikščioniška tarnystė, diakonija, švietėjiška, socialinė, dvasinė veikla. (Hbr 10,25; Jn 15,5; Ps 84,11; Lk 2,41–49; Gal 6,6-10.) Giesmės krikščionio gyvenime (Kol 3, 16); šlovinimo, padėkos, prašymo ir pan. giesmės kiekvienam gyvenimo atvejui; (giesmynas „Krikščioniškos giesmės“). 29.3.2. Tėve mūsų malda. Plėtoja ir gilina supratimą apie bažnyčios liturginius veiksmus apie tai, kas vyksta liturgijos metu. Mokosi dalyvauti pamaldose. Tėve mūsų malda. Ištikimųjų dangiškojo Tėvo vaikų ir Kristaus Bažnyčios malda (Mt 6, 9– 13; Lk 11, 2–4; Gal 1,5; Hbr 13,21, Apr 1,6). Bažnytinės šventės: Palmių (Verbų) sekmadienis, Didysis Ketvirtadienis, Didysis Penktadienis, Prisikėlimas, Šventosios Trejybės šventė, Pjūties padėkos šventė.	6
5.	29.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymo(si) turinys: 29.4.1. Pašaukimas. Aptaria krikščioniško gyvenimo ypatumus, koks yra krikščionio pašaukimas. Aiškinasi, kas trukdo gyventi krikščioniškai, kaip pašalinti trikdžius. Pašaukimas (Ef 4,1–4; 2Tes 1,11–12; 2Pt 1,10; Rom 11,29). Kunigų, vienuolių, krikščioniškas, profesija, darbas? Pvz., Konfirmantų knyga, (134 p.). Kryžiaus ženklas (paliudijimas, kad esame išganyti, persižegnojimas). Liuteronybė. Kas tai? (218-219 psl.).	4
6.	29.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys: 29.5.1. Užuojauta, gailestingumas, kilniaširdingumas, gerumas, pagalba. Nagrinėja pagalbos teikimą ne tik žmonėms, kuriuos pažįsta, bet ir tiems nepažįstamiems, kuriems nutinka nelaimė. Analizuoja žmogaus klaidų pasekmes, aiškinasi, kodėl svarbu susilaikyti nuo netinkamų poelgių. Ar visuomet pasielgčiau kaip Gerasis Samarietis? (Užuojauta, gailestingumas, kilniaširdingumas, gerumas, pagalba ir kt. (Lk 10, 29–37.)	4
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1

8.	Rezervinis laikas 30 %	8
	Viso:	37

7 klasė

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS
1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, 7 klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1
2.	30.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys: 30.1.1. Šventasis Raštas – unikali knyga. Aiškinasi Šv. Rašto reikšmę, jo žodinę, rašytinę, dvasinę prasmes. Šventasis Raštas – svarbi ir unikali knyga (knygų žanrai: istorinės, pranašų, poezijos, patarlių, laiškai, kt.). Šventasis Raštas – amžinai išliekantis Dievo žodis (liudija, kas buvo nuo pasaulio pradžios iki to, kas krikščionio laukia amžinybėje). 30.1.2. Šv. Raštas asmeniniame gyvenime. Skaitydamas Šventojo Rašto tekstus, juos analizuoja, sieja su asmeniniu gyvenimu, patirtimi, ieško atsakymų į iškilusius klausimus. Jėzaus Kristaus Krikštas (Mt 3, 13–17; Mk 1, 9–11; Lk 3, 21–22; Jn 1, 29–34). Jėzaus Kristaus Paskutinė Vakarienė su mokiniiais (Mt 26, 17–29; Mk 14, 12–25; Lk 22, 7–23; Jn 13, 21–30; 1 Kor 11, 23–26).	7
3.	30.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys: 30.2.1. Nuodėmė ir Įstatymas. Aiškinasi, kad yra tikėjimas ir žmogaus santykis su Dievu. Ieško pavyzdžių Šventajame Rašte. Įgimta nuodėmė. Padarytos nuodėmės (1 Jn 3,4; Rom 7, 18–20; Jn 3, 5–6; Jok 4,17; Rom 1,32; 1 Tim 1,13; 1 Tim 5,22; 2 Jn 11; Pr 18,20; Pr 4,10; Išėjimo 22, 21–24; Mal 3, 5; Am 1,13; Kun 19,2; Mt 5,48); Konfirmantų knyga 54–56 p.). Įstatymas ir Evangelija (Rom 3,20–28; Rom 7,7; 1 Jn 2,2; Ef 5,2). Liuteronybė. Kas tai? (121–127 p.); Konfirmantų knyga (52–53.56–57 p.) 30.2.2. Dievo įsakymai. Aiškinasi, kodėl labai svarbu išlaikyti tikėjimo santykį su Dievu, pasitikėti Jo mokymo tiesomis ir Jo vedimu. Dievo duotų įsakymų vykdymas. Dievo įsakymų analizavimas, vykdymas. (Mažojo Katekizmo I dalis). Tikėjimo išpažinimo reikšmė krikščioniui. (Tikiu į Dievą Tėvą, į Sūnų, į Šv. Dvasią. Mažojo katekizmo II dalis).	6
4.	30.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys: 30.3.1. Išpažintis. Vertindami Bažnyčios svarbą, aptaria krikščioniškų vertybių esmę ir aktualumą šiandien. Išpažintis ir atleidimas (absoliucija) (Jok 5,16; Mt 9,1–8). (Liuteronybė. Kas tai? 133–139 p.). Dangaus Raktų galia (Mt 16,19; Mt 18,18; Jn 20, 22–23). (Mažojo Katekizmo V dalis). (Konfirmantų knyga 115–119 p.)	6

	30.3.2. Maldos reikšmė ir sakramentai. Aptaria giesmės svarbą liuteronų bažnyčioje, mokosi giesmių, aktyviai dalyvauja pamaldose, taip labiau susipažindami su pamaldų liturgija. Žino, kokie yra sakramentai liuteronų bažnyčioje ir kokia jų prasmė. Maldos svarba tikinčiojo gyvenime. Tėve mūsų maldos dalys. (Mažojo Katekizmo IV dalis). Šventojo Krikšto sakramentas. (Mažojo Katekizmo IV dalis; Konfirmantų knyga 108–114 p.) Šventosios Vakariinės sakramentas. (Mažojo Katekizmo VI dalis; Konfirmantų knyga 120–124 p.)	
5.	30.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys: 30.4.1. Konfirmacija. Aptaria, koks yra krikščionio pašaukimas, kaip žmogus turėtų atsiliepti į jį. Konfirmacija. Kas tai? Kodėl to reikia? (Konfirmantų knyga, 5–6 p.) Viskam yra metas. Kiekvienas Bažnyčios metų laikas – pasakojimo apie Jėzų dalis. (Liuteronybė. Kas tai? (214–215 p.) Artimo samprata ir buvimo drauge būdai. (Lk 10, 29–37). Kas yra artimas – kodėl kiekvienas supranta ir apibūdina skirtingai? Buvimo drauge būdų ieškojimas ir išsakymas.	4
6.	30.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys: 30.5.1. Krikščioniškosios konfesijos. Aiškinasi žmonių tarpusavio santykių artumą ar šaltumą. Aptaria savo jausmus kitam, pozityvius ir negatyvius jų aspektus. Martyno Liuterio Mažasis Katekizmas (Konfirmantų knyga, 7–8 p.). Martyno Mažvydo Katekizmo reikšmė bažnyčiai ir Lietuvai. (Konfirmantų knyga, 8 p.) Krikščioniškosios konfesijos, jų svarba gyvenime; kaip jos susijusios su manimi, mano draugais. Mano ir kitų teigiamos savybės. Pozityvūs ir negatyvūs jausmai kitam, jų aspektai.	4
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1
8.	Rezervinis laikas 30 %	8
	Viso:	37

8 klasė

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS
1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, 8 klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1
2.	31.1. Švento Rašto pažinimo mokymosi turinys: 31.1.1. Šventasis Raštas – žmogaus žemėlapis. Gilinasi į Šv. Rašto žodines, rašytines, dvasines prasmės svarbumą bei reikšmingumą.	7

	Šventasis Raštas – kaip žemėlapis, rodantis mums Kelią – Jėzų Kristų (Jn,14, 6). Dievo žodis visada pasiekia savo tikslą (Iz 55, 10–11). 31.1.2. Dievo samprata. Analizuoja skaitomus Šventojo Rašto tekstus, juos sieja su asmeniniu gyvenimu, patirtimi, ieško atsakymų į iškilusius klausimus. Trivienis Dievas (Iz 44,6; Įst 4,35; Įst 6, 4–19; 1 Kor 8,6; Pr 1,26; Mt 3,16–17; Mk 1,10– 11; Jn 1,32–34). (Konfirmantų knyga, 13–14 p.) Dievo savybės (Ps 40,11; Ps 51,3; Ps 54,3; Ps 85,7; Ps 59,5; Ps 80,4; Jn 3,16; Ps 85,2–8; Ps 86,15; Rom 1,16–17; 1 Jn 4,8–10). (Konfirmantų knyga 13 p.)	
3.	31.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys: 31.2.1. Žemiškasis ir dvasinis gyvenimas. Analizuoja tikėjimą kaip žmogaus santykį su Dievu. Ieško pavyzdžių Šventajame Rašte. Žemiškasis ir dvasinis gyvenimas. (Panašumai, skirtumai; žemiškieji ir dvasiniai poreikiai bei pokyčiai; laikinumas, amžinumas, tiesos ir klaidos santykis.) Visuotinė bažnyčia. Neregimoji, Regimoji Bažnyčia. (Konfirmantų knyga, 86–90 p.) 31.2.2. Pasitikėjimas Dievu. Mokosi argumentuoti, kodėl labai svarbu išlaikyti tikėjimo santykį su Dievu, pasitikėti Jo mokymo tiesomis ir Jo vedimu. Pasitikėjimas Dievu ir Jo mokymo tiesos (pasitikėjimo Dievu svarba, pasitikėjimas Dievo mokymo tiesiomis, Dievo klausymas, Jo garbinimas, dėkojimas Jam). Žmogaus santykis su Dievu (svarbus, unikalus, asmenišką tikinčiojo santykis su Dievu).	6
4.	31.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys: 31.3.1. Dievo atsakas. Vertindami Bažnyčios svarbą, analizuoja krikščioniškų vertybių esmę ir aktualumą šiandien. Dievas atsako į maldą tinkamu laiku ir savitu būdu (ko turime prašyti, į ką kreiptis, kur ir kada melstis). Giesmė – kaip Dievo žodžio perdavimo priemonė. (Liturginio laiko, dėkojimo, Krikšto, kt. giesmės. Giesmynas „Krikščioniškos giesmės“.) 31.3.2. Liuteronybė. Kas tai? Aiškindami giesmės svarbą liuteronų bažnyčioje, mokosi giesmių. Plėtodami gilesnį pamaldų liturgijos supratimą aktyviai dalyvauja jose. Žino, kokie yra sakramentai liuteronų bažnyčioje ir kokia jų prasmė. Bažnytinių metų laikotarpiai ir spalvos. (Liuteronybė. Kas tai? 216–217 p.) Jėzaus Kristaus Bažnyčia (2 Tim 1,8–11; Ef 1,15–23; Ef 4,1–16; Kol 1,15 –20; 1 Kor 6,11; Gal 3,26–29; 1 Pt 2,9–10; Hbr 10,25; Ef 2,19–22).	6
5.	31.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys:	4

	31.4.1. Krikščionio pašaukimas. Meilė. Aiškinasi, koks yra krikščionio pašaukimas. Analizuoja, kaip žmogus turi atsiliiepti į pašaukimą. Kaip laikas keičia žmogaus gyvenimą? (Kas pastovu, laikina, amžina, keičiasi, nesikeičia.) Artimo meilė (meilės vertė, idealo svarba, už ką vertinamas kitas). Kas yra meilė? (Kuo meilė skiriasi nuo simpatijos, susižavėjimo.) Mano ir kitų teigiamos ir neigiamos savybės (teigiamos, neigiamos savybės, jų įtaka tarpusavio bendravimui, mano teigiamų ir neigiamų jausmų ir savybių kitam aspektai).	
6.	31.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys: 31.5.1. Žmogaus unikalums. Bendrystė. Diskutuodami apie žmonių tarpusavio santykius, aptaria lygiavertį bendravimą. Svarsto atvirumo ir kritiškumo santykius su savimi ir kitais žmonėmis. Žmonių tarpusavio santykiai (santykių artumas, santykių šaltumas, nutolimas vienu nuo kitų). Kodėl turiu būti su savo artimu tiek džiaugsme, tiek nelaimėje, varge. (Dievas nepalieka nė vieno žmogaus; tai žmogaus pašaukimas – būti drauge su savo artimu visuose gyvenimo įvykiuose). Kiekvieno žmogaus, kaip asmenybės, unikalumas (įvairūs bendravimo klausimai, bendravimo su kitu žmogumi ypatumai, fiziniai pokyčiai, jausmai).	4
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1
8.	Rezervinis laikas 30 %	8
	Viso:	37

9 ir I gimnazijos klasė

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS
1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, 9 ir I gimnazijos klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1
2.	32.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys: 32.1.1. Šventasis Raštas – gyvenimo ir mokymo pagrindas. Analizuoja Šventojo Rašto svarbą tiek Bažnyčios, tiek žmogaus gyvenime. Aiškinasi Šventojo Rašto svarbą kalbai, istorijai, kultūrai. Dievo žodis labai svarbus ir reikšmingas (2 Tim 3, 16–17). 32.1.2. Naujojo Testamento istoriškumas. Skaito Šventojo Rašto tekstus, juos analizuoja, interpretuoja, atpažįsta jų aktualumą, sieja su savo gyvenimu, kelia klausimus, ieško atsakymų. Naujasis Testamentas kaip istorinis šaltinis (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 16–22 p.).	7

	Viskas, kas egzistuoja yra sukurta Dievo (tikėjimu suvokiame, kad Dievas sukūrė pasaulį Dievo Žodžiu).	
3.	32.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys: 32.2.1. Nuodėmės samprata: gėris ir blogis. Aptaria, kad reikia siekti išlaikyti žmogaus santykį su Dievu ne tik kai džiaugiamasi, bet ir įvairiuose negandose, ligose, išbandymuose. Dievo Įstatymas padeda pažinti nuodėmę (Rom 7,12; Rom 7,7–8; Rom 3,1–20; Lk 16,17; 1Jn 3,4; Jn 1,17; Jok 2,8–11). Iš kur žinau, kada elgsiuosi gerai, o kada blogai? (Šv. Raštas, geras, blogas elgesys, sąžinė, vidinis balsas, Dievo balsas). Politinės, socialinės ir religinės sąlygos Palestinoje Jėzaus Kristaus gimimo laiku (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 8–13 p.). 32.2.2. Jėzaus jaunystė ir ankstyvoji tarnystė. Aptaria dvasinius dalykus, supranta žemiškosios egzistencijos laikinumą. Kaip Dievas veikia tikinčių žmonių gyvenimą (Zacharijas, Elzbieta, Zacharijo giesmė. Lk 1,5–25; Lk 1,67–79). Jėzaus Kristaus jaunystė (Lk 2,39–52. William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 29–31 p.). Jėzaus Kristaus ankstyvoji tarnystė (Jn 1,29–4,54. William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 32–38 p.).	6
4.	32.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys: 32.3.1. Didžiosios Jėzaus Kristaus veiklos. Visuotinė ir asmeninė malda. Vertindami, kad yra evangelikai liuteronai, aptaria, kodėl bažnyčia ar šventovė yra svarbi visų konfesijų ar religijų tikintiesiems. Didžiosios Jėzaus Kristaus veiklos pradžia Galilėjoje (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 39–42 p.). Kalno pamokslas (Mt 5–7. Lk 6, 20–49. William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 42–43 psl.). Malda namuose (ryto, vakaro malda, malda prie stalo, asmeninė, šeimos, visuotinė malda). 32.3.2. Sakramentai žmogaus gyvenime. Pagarbiai vertindami liturgiją, aktyviai joje dalyvauja. Aptaria sakramentų reikšmę tikinčio žmogaus gyvenime. Bažnytinių švenčių reikšmė krikščionio gyvenime (kiekvienos šventės esmės / reikšmės paaiškinimas ir jų svarba krikščioniui). Pamaldos – Išganymo istorija. (Pamaldos, pamaldų struktūra, tarnavimas, šlovinimas ir kt. (Liuteronybė. Kas tai? 192 – 195 p.) Liuteronų pamaldų tvarka – Žodžio liturgija (Liuteronybė. Kas tai? 199–202 p.).	6
5.	32.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys: 32.4.1. Bažnyčios gimimas – Sekminės. Aptaria savo gyvenimo prasmę dabartyje ir ateityje. Bažnyčios įkūrimas (Sekminės, Bažnyčia, įkūrimas Apd 2, 1–47) (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 59–63 p.)	4

	Pirmosios misijos (Pilypas, Petras, Sauliaus atsivertimas). (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 64–67 p.) Dievo buvimo simboliai (Sakykla, Altorius, Presbiterija ir kt.). (Liuteronybė. Kas tai? 207–208 psl.)	
6.	32.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys: 32.5.1. Tarpreliginis dialogas. Analizuoja tarpreliginį dialogą, jo reikšmę. 32.5.2. Kodėl reikia saugoti gyvybę? Apibūdina savo, bendruomenės veiklą, išskylančias problemas, ieško sprendimo būdų. (Pagarba savo bei kitų gyvybei, rūpinimasis kūno ir dvasios sveikata.) Liuteronybės „Solas“ (Sola Scriptura, Solia gratia, Sola Fide, Solus Christus). (Liuteronybė. Kas tai? 14–15 p.) 32.5.3. Nuteisinimas per malonę. Mokosi drauge spręsti, kaip reikia gyventi, elgtis, kad jaustųsi laimingi. (Atpirkimas, malonė per tikėjimą Kristumi, krikščioniškas gyvenimas ir išpažinimo esmė). (Liuteronybė. Kas tai? 37–38 p.) Tvirtas tikėjimas (krikščioniškos vilties pamatas, tikėjimas informuoja sąžinę, laisvė rinktis). (Liuteronybė. Kas tai? 57–60 p.) Tikėjimo išpažinimas. (Kas yra liuteronas? Ką reiškia būti liuteronu?). (Liuteronybė – kas tai? 172–175 p.)	4
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1
8.	Rezervinis laikas 30 %	8
	Viso:	37

10 ir II gimnazijos klasė

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS	NUMATOMOS VALANDOS
1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, 10 ir II gimnazijos klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1
2.	33.1. Šventojo Rašto pažinimo mokymosi turinys: 33.1.1. Šventasis Raštas – amžinojo gyvenimo žodžiai. Diskutuoja Šventojo Rašto svarbą tiek Bažnyčios, tiek žmogaus gyvenime. Mokosi argumentuotai paaiškinti Šventojo Rašto reikšmę kalbai, istorijai, kultūrai. Viešpaties žodis yra mūsų tikėjimo, gyvenimo pamatas ir išlieka amžinai (Jn 20, 30–31). 33.1.2. Šventasis Raštas ir mokslas. Analizuodamas Šventojo Rašto tekstus, mokosi juos interpretuoti, atpažinti jų aktualumą, sieja su savo gyvenimu, kelia klausimus, ieško atsakymų. Kiti rašytiniai šaltiniai (Juozapo Flavijaus, Apaštališkųjų Tėvų raštai, pagonių rašytojai. Istorinių faktų sugretinimas su Naujojo Testamento faktais (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 22–24 p.) Dievo sukurtas pasaulis ir kitos pasaulio sukūrimo teorijos (palygina Šventajame Rašte aprašomą pasaulio sukūrimą su mokslinėmis pasaulio atsiradimo teorijomis).	7

3.	33.2. Tikėjimo turinio mokymosi turinys: 33.2.1. Malonė ir jos priemonės. Analizuoja, kaip reikia siekti išlaikyti žmogaus santykį su Dievu ne tik džiaugiamo, bet ir įvairių negandų, ligų, išbandymų dienomis. Atranda tikėjimo pavyzdžių kasdienybėje. Ar vadovaujantis Dievo Įstatymu galiu atskirti, kas yra gera, o kas yra bloga? (Rom 3,1 – 20; Išėjimo 20, 1–17; Gal 6,1–10; Rom 13,7–9; Rom 13,8–10; Mch 6,8; Mk 12,29–33; Mt 7,12; Gal 5, 22–25; Jn 13,34–35). Jėzaus Misija žemėje (Dievo karalystės skelbimas, Išganymas, Atpirkimas, Prisikėlimas, Amžinasis gyvenimas). Malonė – liuteronams būdingas mokymas. Malonės priemonės. (Liuteronybė. Kas tai? 272 p., Konfirmantų knyga 134 p., William Arndt Krikščioniško tikėjimo pagrindai 55–59 p.) 33.2.2. Jėzaus tarnystė. Aš ir Jėzus. Analizuodami dvasinius dalykus, gilina supratimą apie žemiškosios egzistencijos laikinumą. Ką gali padaryti tik Jėzus Kristus? (Jėzaus dieviškumas, nuodėmių atleidimas, išgelbėjimas, Prisikėlimas.) Jėzus gydo (dešimt raupsuotojų, Jericho neregiai, išgydymai Kafarnaume ir kt.). Vėlyvoji Jėzaus Kristaus tarnystė (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 47–57 p.).	6
4.	33.3. Bažnyčios ir liturgijos mokymosi turinys: 33.3.1. Stebuklai. Vertindami, kad yra evangelikai liuteronai, diskutuoja, kodėl bažnyčia ar šventovė yra svarbi visų konfesijų ar religijų tikintiesiems. Jėzaus stebuklai. (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 44–45 p.) Jėzaus pasitraukimai iš Galilėjos (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 45–46 p.). 33.3.2. Sakramentai ir apeigos. Pagarbiai vertindami liturgiją, aktyviai joje dalyvauja. Apibūdina sakramentų svarbą tikinčio žmogaus gyvenime. Tinkamas Bažnytinių švenčių praktikavimas (sąmoningas dalyvavimas, paaiškinamos šventimo priežastys). Sakramentai ir apeigos. Ką tai reiškia? (Liuteronybė. Kas tai? 195–196 p.) Liuteronų pamaldų tvarka – Šventosios Vakariinės liturgija. (Liuteronybė. Kas tai? 202–204 p.)	6
5.	33.4. Asmens tobulėjimo ir dvasinio gyvenimo mokymosi turinys: 33.4.1. Krikščionių persekiojimai. Diskutuoja apie savo gyvenimo prasmę dabartyje ir ateityje. Krikščionių persekiojimai (pirmųjų krikščionių persekiojimai. Šių laikų krikščionių persekiojimai). (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 63–64 p.). Bažnyčia iki pirmojo amžiaus pabaigos. Misijos, persekiojimai. (William Arndt „Naujojo Testamento istorija“ 68–78 p.).	4

	Ne kas kita, o tikėjimas (tikėjimas, garbinimo apeigos, krikščionių susirinkimas, kt.) (Liuteronybė. Kas tai? 209–211 p.)	
6.	33.5. Moralės ir etikos mokymosi turinys: 33.5.1. Ekumenizmas. Diskutuoja ekumenizmo, tarpreliginio (tarpkonfesinio) dialogo temomis. Apibūdina savo, bendruomenės veiklą, keliamas / išskylančias problemas, ieško sprendimo būdų. Mokosi drauge spręsti, kaip reikia gyventi, elgtis, kad jaustųsi laimingi. Aš esu atsakingas už Dievo Kūriniją. (Žmogaus atsakomybė už žmogų, gamtą, gyvūnus, pasaulį.) Liuteroniškas dvasingumas (Kristus, atleidimas, Šv. Dvasios vaidmuo, pamaldumas, malda, dvasingumas). (Liuteronybė. Kas tai? 81–84 p.) Susitaikymas su Dievu (Jn 3,16; 2Kor 5,19). (Liuteronybė. Kas tai? 39–44). Tikėjimo pavyzdžiai (šventieji, bendravimas, bendruomenė, minėjimai). (Liuteronybė. Kas tai? 86–88 p.) Ar negalime visi sutarti? (susirinkimas, krikščionių vienybė, ekumenizmas). (Liuteronybė. Kas tai? 101–103 p.)	4
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1
8.	Rezervinis laikas 30 %	8
	Viso:	37

7. Skaitmeninės mokymo priemonės, skirtos BP įgyvendinti.

Nr	Pavadinimas	Trumpa anotacija	Nuoroda
1.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama visos Lietuvos Evangelikų Liuteronų istorija, naujienos, ir visa informacija susijusi su Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčia.	http://liuteronai.lt/
2.	Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčios giesmių internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios giesmių internetiniame puslapyje pateikiama Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios giesmynas, giesmės, giesmių natos ir informacija, susijusi su Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios giesmėmis.	http://liuteronugiesmes.lt/
3.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Mažosios ir Didžiosios Lietuvos Evangelikų Liuteronų liuteronų raštijos veikėjų ir kiti jubiliejai 2021 metais	http://liuteronai.lt/video/laikmenos/Jubiliejai_2021.pdf

4.	LRT laidos „Kelias“ mediatekos internetinis puslapis	„ KELIAS “ yra LRT televizijos programa apie Lietuvos evangelikų liuteronų ir evangelikų reformatų bendruomenių istoriją ir dabartį.	https://www.lrt.lt/mediateka/video/kelias
5.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Istorija ir teologija: Martyno Liuterio raštai.	http://www.liuteronai.lt/Istorija-ir-teologija/Martyno-Liuterio-rastai
6.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Tikėjimo išpažinimai ir Liuteroniško Tikėjimo Išpažinimo Raštai ir Bažnyčios Statutas.	http://liuteronai.lt/Tikėjimo-ispazinimas
7.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios pamaldų liturgija.	http://liuteronai.lt/Liturgijos-projektas
8.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Istorija ir teologija: 1. <u>Martyno Liuterio raštai lietuvių kalba</u> 2. <u>Pareiškimai ir rezoliucijos</u> 3. <u>Bažnyčios istorija</u> 4. <u>Moksliniai straipsniai</u> 5. <u>Kalendoriai ir metraščiai</u> 6. <u>Populiarūs leidiniai</u>	http://liuteronai.lt/Istorija-ir-teologija
9.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama apie Ekumeniją – kaip Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia palaiko artimus ekumeninius ryšius su Lietuvos Romos katalikų, stačiatikių, evangelikų reformatų ir kitomis šalies tradicinėmis krikščioniškomis bendruomenėmis. Ši ekumeninė veikla yra koordinuojama Lietuvos ekumeninės bažnyčių tarybos.	http://liuteronai.lt/Ekumenija
10.	Lietuvos Evangelikų	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame	http://liuteronai.lt/Knygos

	Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	puslapyje pateikiama išleistos knygos, kuriose Evangelikų Liuteronų Bažnyčios istorija, mokymas, giesmynas.	
11	Internetinis puslapis apie Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčią.	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama visos Lietuvos Evangelikų Liuteronų istorija, naujienos, ir visa informacija susijusi su Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčia.	http://www.kasdienyb.lt/

8. Literatūros ir šaltinių sąrašas.

1. Biblija/Šventasis Raštas.
2. Biblija vaikams.
3. Giesmynas – Krikščioniškos giesmės.
4. Giesmynas. Teskamba giesmės.
5. Martinas Chemnicas. Enchiridionas. Tarnystė, žodis ir sakramentai. 2019
6. Martynas Liuteris. Mažasis Katekizmas.
7. Martynas Liuteris. Didysis Katekizmas.
8. Martin. H. Franzmann. Viešpaties žodis auga. Įvadas į Naująjį Testamentą. Kilmė, tikslas ir reikšmė. 2016
9. Šimtas Biblijos pasakojimų. Knyga. 2016
10. Šimtas Biblijos pasakojimų. Pratybų knyga. 2017
11. Šimtas Biblijos pasakojimų. Atsakymų raktas. 2017
12. Bažnyčios istorija. 2020
13. Dr. Martyno Liuterio Mažasis Katekizmas ir krikščioniškas mokymas.
14. William Arndt. Naujojo Testamento istorija. 2001
15. William Arndt Krikščioniško tikėjimo pagrindai.
16. Liuteronybė. Kas tai? 2018
17. Konfirmantų knyga. 2017

9. Užduočių ar mokinių darbų, iliustruojančių pasiekimų lygius, pavyzdžiai. 1–2 klasės

A ir B pasiekimų sritys

Pasiekimo sritis :A. Šventojo Rašto pažinimas

Pasiekimas: A2. Nagrinėja Biblijos pasakojimą.

Pasiekimo sritis:B. Tikėjimo turinio pažinimas

Pasiekimas B1. Apmąsto trivienio Dievo apreiškimą Šventajame Rašte

1-2 KLASĖS

TEMA: Dievas-Kūrėjas

Kaip Dievas sukūrė pasaulį? (1-2 val.)**Pirmųjų žmonių sukūrimas. (1-2 val.)**

Pasiekimų lygiai	Rekomenduojamos veiklos	Kompetencijų ugdymas
A2.1. Išklauso ir pasako Šventojo Rašto ištraukos momentus. A2.2. Perskaito Šventojo Rašto tekstą ir bando atpasakoti skaitytą tekstą. A2.3. Įvardija pamokančius Šventojo Rašto tekstų aspektus. A2.4. Kūrybiškai pristato klasės draugams perskaitytas Šventojo Rašto ištraukas. B1.1. Pasako, jog Dievas sukūrė pasaulį ir žmogų. B1.2. Skiria Dievo ir žmogaus kūrinys. B1.3. Apibūdina, jog Dievas yra visa ko Kūrėjas, bei kodėl suteikė žmogui gyvybę. B1.4. Vaizdžiai perteikia draugams Šventojo Rašto istorijas apie pasaulio ir žmogaus sukūrimą.	Šventojo Rašto skaitymas, susipažinimas su Pasaulio ir žmogaus sukūrimu. Pokalbis-diskusija kas yra Kūrėjas, o kas yra kūrinys. Dievas-Kūrėjas, žmogus-kūrėjas. Kuo tai panašu, kuo skiriasi? Darbas grupėse. Sugrupuoja paveikslėlius, kas ką sukūrė Aptaria pateiktus pavyzdžius ir įvardija gyvų ir negyvų kūrinų skirtumus. Žaidimas: Kas yra Dievo kūrinys, o ką sukūrė žmogus? Kūrybinė užduotis: iš įvairių medžiagų kuria, nupiešia, iškarpo, (sukonstruoja iš lego kaladėlių) daiktą, gyvūną, žmogų, pasaulį, gaublį ir pan. Palygina su Dievo kūriniais, savo darbus pristato, aptaria kaip sekasi atlikti darbus, ko išmoko ir pan.	Pažinimo kompetencija - per Šventojo Rašto skaitymą, pokalbį, diskusiją, įgyja naujų žinių, pokalbio, diskusijos, susitikimo-užsiėmimo metu į keliamus ir rūpimus klausimus ieško atsakymų Šventajame Rašte. Socialinė-emocinė, sveikos gyvensenos kompetencija – įdėmiai klausydamasis, atlikdamas individualiai, grupėje, užduotis, mokosi teigiamai su kitais elgtis, dirbti ir žaisti. Komunikavimo kompetencija – mokosi teigiamai, tinkamai bendrauti, elgtis vieni su kitais, perduoti informaciją. Kūrybiškumo kompetencija – pasiūlytu/pasirinktu būdu pristato savo atliktos užduoties, darbo rezultatus pristato klasės/grupės draugams, įsivertina savo kūrybos rezultatą pagal nu(si)matytą (-us) kriterijų (-jus).
Informaciniai šaltiniai ir galimybės ugdyti kitose aplinkose		
Švenasis Raštas. Biblija vaikams. 100 Biblijos pasakojimų, kt.		

Pamoka (pamokos) gali vykti klasėje, lauke, suorganizuoti ir/ar sudalyvauti edukacinėse dirbtuvėse-užsiėmimuose, aplankyti ar pasikviesti žmogų, dalininką, medžio drožėją ir pan.

Tarpdalykiniai ryšiai

Pasaulio pažinimas
Dailė
Lietuvių kalba
Muzika
Socialinis, emocinis ugdymas

Pasiekimų vertinimas

Slenkstinis lygmuo: Atidžiai išklauses įvardija, kad Dievas sukūrė pasaulį.

Patenkinamas lygmuo: Lygindamas savo darbėlį/piešinį su Dievo kūrinio įvardija, kaip sekėsi atlikti darbėlį, kodėl vienas kūrinys yra gyvas kitas - ne.

Pagrindinis lygmuo: Lygindamas savo darbėlį su Dievo kūrinio įvardija 3-4 skirtumus. Paaškina, kodėl Dievas yra žmogaus, pasaulio Kūrėjas.

Aukštesnysis lygmuo: Palygindamas savo darbėlį su originalu, pastebi, kad jo kūrinioi reikėjo tam tikros medžiagos, o Dievas kuria pasaulį, kiekvieną kūrinį ir patį žmogų Savo Žodžiu.